222540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา/สถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษา กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษา และกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา (2) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างานตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษา กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษา และกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา (3) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างานตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษา กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษาและกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา (4) สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษาในประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา/สถานศึกษา และหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 28 สถาบัน 404 สถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 11 สถาบัน 73 สถานศึกษา แยกเป็นผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา/สถานศึกษาจำนวน 73 คน และหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างาน จำนวน 365 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงด้วยกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ คือ 1)กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษา 2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษา และ 3) กลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนความคิดเห็นตามระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ $\overline{X}$ S.D. และ t-test ด้วยโปรแกรม SPSS/PC^{+}(Statistical Package for the Social Sciences)

222540

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากค่อนไปทางมากที่สุด กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุดและกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ในภาพรวมหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างานมีความคิดเห็นว่า กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากค่อนไปทางมากที่สุด กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางมากและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากค่อนไปทางมากที่สุดและกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากค่อนไปทางมากที่สุด และเมื่อนำความคิดเห็นในภาพรวมดังกล่าวระหว่างผู้บริหารกับหัวหน้าแผนกวิชา/หัวหน้างานมาเปรียบเทียบกัน พบว่า สภาพที่เป็นจริงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกกลยุทธ์ ในขณะที่สภาพที่ควรจะเป็นมีเฉพาะกลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเท่านั้นที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน นอกนั้นมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ (1)ทิศทางการเปลี่ยนแปลง (2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (3) กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง (4) กลวิธีการเปลี่ยนแปลง (5) บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง (6)หน้าที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (7) การลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง (8) ปัจจัยสนับสนุนให้การเปลี่ยนแปลงสำเร็จ 2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ (2) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (3) การพัฒนาผู้เรียน (4) การบริการวิชาชีพสู่สังคม (5) นวัตกรรมและการวิจัย (6) ภาวะผู้นำและการจัดการ และ 3)กลยุทธ์การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาโดยใช้วงจร P-D-C-A ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) การวางแผน (Plan) (2) การดำเนินงาน(Do) (3) การประเมินผล (Check) (4) การปรับปรุง(Act)

222540

Abstract

The purposes of the study were (1) to study and compare the opinions of the administrators from vocational institutions and colleges in realistic condition and in feasible condition concerning change management strategy, vocational education driven strategy and vocational education administration innovation strategy, (2) to study and compare the opinions of the heads of departments and divisions from vocational institutions and colleges in realistic condition and in feasible condition concerning change management strategy, vocational education driven strategy and vocational education administration innovation strategy, (3) to study and compare the opinions between the administrators and the heads of departments and divisions from the vocational institutions and colleges in realistic condition and in feasible condition concerning change management strategy, vocational education driven strategy and vocational education administration innovation strategy, and (4) to establish and develop the model of change management of vocational education in Thailand effectively and appropriately conforming to the changing organization context. The samples were 28 administrators from 28 vocational institutions and 404 colleges. While 11 institutions and 73 colleges were taken by sampling and were classified as 73 administrators from vocational education institutions and colleges and 365 heads of the departments and divisions.

The instrument used for the study was 5-item rating scale questionnaire which was initiated by the researcher concerning change management comprised three strategies which were change management strategy, vocational education driven strategy and vocational education administration innovation strategy. The scale was rated by the informants depending on their opinions to realistic condition and feasible condition. The statistical devices were mean, standard deviation and t-test. The SPSS/PC program (Statistical Package for the Social Sciences) was employed in the analysis.

The study revealed that the opinions by the administrators in all aspects concerning change management strategy in realistic condition was at a high level and in feasible condition was at a high level to the highest level. With regard to vocational education driven strategy, it was rated at a high level in realistic condition and at a highest level in feasible condition. Regarding to the strategy of technological application for the vocational education administration, it was rated at a high level in realistic condition and at a high level to the highest level in feasible condition. With regard to the opinions by the heads of the departments and divisions in all aspects concerning change management strategy, it was rated at a moderate level in realistic condition and at the high to the highest level in feasible condition. When vocational education driven strategy was concerned, it was rated at a moderate level to a high level in realistic condition and at a high level to the highest level in feasible condition. Regarding to the strategy of technological application for the vocational education administration, it was rated at a moderate level in realistic condition and at a high level to the highest level in feasible condition. When the comparison of opinions between the administrators and the heads of the departments and the divisions was conducted, it was found that there was a significant difference of 0.05 in realistic condition in all aspects while feasible condition , only innovation application for vocational education strategy showed significant difference while the other aspects showed no significant difference at the level of 0.05.

In terms of the model of change management of vocational education in Thailand, it comprised three strategies which were: **(1)** change strategy covering 8 factors as the followings: 1) change approach ,2) change process, 3) change strategy, 4) change technique, 5) change leader roles, 6) change leader responsibilities, 7) against-change reduction and 8) factors facilitating the implementation of change; **(2)** vocational education driven consisted of six components including 1) students and graduates, 2) teaching and learning curriculum, 3) student development, 4) community occupational service, 5) innovation and research and 6) leadership and management; and **(3)** vocational education management innovation strategy employing P-D-C-A cycle comprising Plan, Do, Check and Act.